

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6To/5/2019
Identifikačné číslo spisu:	9613100173
Dátum vydania rozhodnutia:	28.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:9613100173.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obžalovaného E. G., pre pomoc formou účasti k zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona k § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom 28. novembra 2019 v Bratislave, o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 21. februára 2019, sp. zn. BB-4T/51/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, rozsudkom z 21. februára 2019, sp. zn. BB-4T/51/2013 (ďalej len „špecializovaný trestný súd“ alebo „prvostupňový súd“), podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil E. G. spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) z 26. septembra 2013, sp. zn. VII/1 Gv 62/08-211, pre pomoc vo forme účasti na zločine zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. k § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 27. novembra 2007 v meste B. H., v objekte Autoškoly J., B. H., ul. B. č. X, npor. A. H. počas výkonu služby ako skúšobný komisár Okresného dopravného inšpektorátu v Zlatých Moravciach OR PZ v Nitre, rozhodol v rozpore s ustanoveniami § 68 ods. 3 písm. d), písm. e) zákona NR SR č. 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 29 vyhlášky MV SR č. 225/2004 Z. z. o udelení vodičského oprávnenia skupiny „B“, protokolové číslo 1954-54/07-07, H. L., aj keď vedel, že nevykonával skúšku z odbornej spôsobilosti, a teda nesplnil podmienky na vydanie vodičského oprávnenia, pričom E. G. pomáhal A. H. pri páchaní trestnej činnosti tým, že zabezpečil záujemcu H. L. o vybavenie vodičského preukazu bez absolvovania autoškoly a vodičskej skúšky, ktorému v presne nezistenom

období v mesiacoch jún až júl 2007 v Nitre v pohostinstve na železničnej zastávke Nitra - zastávka sľúbil vybavenie vodičského preukazu za sumu 17 000 Sk bez toho, aby musel absolvovať stanovenú odbornú prípravu v autoškole a skúšku odbornej spôsobilosti, tiež mu dal na potvrdenie tlačivo Záver o lekárskej prehliadke vodiča a poznačil si jeho osobné údaje, následne v presne nezistenom čase v mesiaci január 2008 v Nitre pri Hypermarkete Tesco oznámil H. L., že má ísť na políciu do Zlatých Moraviec, kde sa vydávajú vodičské preukazy, prevzal od neho potvrdené lekárske potvrdenie a peňažnú sumu vo výške 17 000 Sk ako úplatok za to, aby svojim vplyvom pôsobil na A. H., príslušníka PZ služobne zaradeného na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Zlatých Moravciach, OR PZ v Nitre, ktorý ako skúšobný komisár dňa 27. novembra 2007 rozhodol o udelení vodičského oprávnenia skupiny „B“ H. L. (podľa všetkého má ísť o H. L.; chyba prevzatá z obžaloby) bez splnenia podmienok na vydanie vodičského oprávnenia,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný E. G. stíhaný.

Špecializovaný trestný súd označeným rozsudkom, v spojení s opravným uznesením z 2. apríla 2019, sp. zn. BB-4T/51/2013, okrem toho uznal za vinného J. G. z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., za čo mu podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 56 ods. 2 Tr. zák., uložil peňažný trest v sume 300 eur, ktorý pre prípad jeho úmyselného zmarenia podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. nahradil trestom odňatia slobody vo výmere 3 mesiacov. Prokurátor zahlásil odvolanie v neprospech obžalovaného E. G., teda proti výroku o jeho vine, ihneď po vyhlásení rozsudku špecializovaným trestným súdom na hlavnom pojednávaní. Dôvody, pre ktoré sa rozhodol napadnúť predmetný výrok, ozrejmil podaním, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené dňa 11. apríla 2019.

V ňom poukázal na skutočnosť, že A. H. bol rozsudkom špecializovaného trestného súdu z 24. júna 2016, sp. zn. BB-4T/51/2013, právoplatne odsúdený aj za vyššie popísaný skutok, ktorého sa mal dopustiť spolu s obžalovaným E. G.. Keďže A. H. sa voči tomuto rozsudku neodvolal, uznal tým svoju vinu, a preto sa prokurátorovi javí nelogické, aby za jeden skutok, ktorého sa mali dopustiť dvaja páchatelia, bol jeden odsúdený a druhý oslobodený.

Za dôležité považoval prokurátor podotknúť, že obžalovaný E. G. naprieč konaním tvrdil, že H. L. nikdy v živote nevidel, pričom až v záverečnej reči sa priznal, že ho s menovaným svedkom zoznámil O. L., čo zodpovedá výpovedi svedka H. L., ktorý obžalovaného ako jediný svedok priamo usvedčuje zo spáchania trestnej činnosti a ktorý uviedol, že ho s E. G. zoznámil brat O. L.. Táto okolnosť podľa mienky prokurátora pôsobí negatívne na vierohodnosť obžalovaného, a práve naopak, posilňuje dôveryhodnosť výpovede svedka H. L.. Skutočnosť, že tento svedok pôvodne zatajoval identitu svojho brata, podľa prokurátora nespochybňuje jeho dôveryhodnosť. Je prirodzené, že v prípade, ktorý sa týkal jeho blízkej osoby, nechcel privodiť trestné stíhanie jemu blízkej osobe, ktorá ho mala s obžalovaným zoznámiť. V konaní pred súdom však prehodnotil svoj postoj. To, že k spáchaniu skutku došlo, nasvedčuje aj skutočnosť, že svedok O. L. odmietol vo veci vypovedať z obavy, aby si svojou výpoveďou nespôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania, a teda je zrejmé, že o trestnej činnosti vedel a aj sa na nej podieľal, inak by takúto obavu nemal a mohol by vo veci vypovedať. Obhajoba obžalovaného, že v danom prípade išlo o nejaký komplot nemá podľa prokurátora žiadne opodstatnenie, ide o účelové tvrdenia v snahe vyhnúť sa trestnoprávnej zodpovednosti za svoje konanie.

Podľa názoru prokurátora sa uvedenými skutočnosťami prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní vôbec nezaoberal, a preto dospel k nesprávnemu záveru, keď E. G. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil spod obžaloby. Z ustálenej dôkaznej situácie totiž bolo spáchanie inkriminovaného skutku obžalovaným dostatočne preukázané.

V súlade s predloženou argumentáciou prokurátor odvolaciemu súdu navrhol, aby podľa § 321 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu, nakoľko sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a aby prvostupňovému súdu podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný sa k odvolaniu prokurátora vyjadril písomným podaním, ktoré bolo špecializovanému trestnému súdu doručené dňa 25. apríla 2019.

Odvolanie prokurátora podľa obžalovaného nemá opodstatnenie, nakoľko jeho vina nie je založená na dôkazoch, s ktorými by mohol uspieť pred súdom. Prokurátor sa v odvolaní zaoberá A. H. a pochybnými, rozporuplnými a vymyslenými výpoveďami svedka H. L., ktorý mal byť za svoje konanie sám obvinený. Menovaný svedok si pri svojej výpovedi na nič nepamätal, používal slová „asi, pravdepodobne, neviem uviesť.“ Podľa obžalovaného by svedok vypovedal rovnakým spôsobom len vtedy, ak by tajil identitu osôb, ktoré mu vybavovali vodičský preukaz, vrátane vlastnej trestnej činnosti. Takou osobou mal byť jeho brat O. L., ktorý ho mal zoznámiť s obžalovaným. Pochybnosť svedka je teda umocnená aj tým, že poskytol finančné prostriedky za vybavenie vodičského oprávnenia bez splnenia zákonných podmienok, hoci v jeho prípade sa trestné stíhanie ani nezačalo.

Obžalovaný ďalej uviedol, že vyšetrovací spis je obsiahnutý veľkým množstvom nezákonne zabezpečených dôkazov. Za hlavné pochybenie obžalovaný označil neobvinenie H. L., ktorý sa priznal k prečinu nepriamej korupcie. Orgány činné v trestnom konaní týmto nezákonným spôsobom získali pre svoje účely svedka, ktorého použili proti obžalovanému. Prokurátor navyše nepreukázal, akú sumu za vodičský kurz tento svedok zaplatil. V matričnej knihe autoškoly je uvedený len dátum zaplatenia, a preto špecializovaný trestný súd vychádzal z cenníka autoškoly, na základe ktorého určil aj výšku úplatku.

V podanom vyjadrení obžalovaný ozrejmil svoje tvrdenie, podľa ktorého nepozná osobu H. L.. Mal tým na mysli, že pokiaľ ho stretol raz v živote na 2 či 3 sekundy, znamenalo to preňho, ako keby ho nikdy nepoznal, a preto to nepokladal za potrebné uviesť. Na strane druhej, nespravodlivosť, ktorá mu bola spôsobovaná orgánmi činnými v trestnom konaní, spočívajúc v zamietaní jeho sústavných žiadostí o konfrontáciu s H. L. a vypočutie O. L. a iných, ho prinútila k zmene výpovede. Nie je však pravdou, ako to uvádza prokurátor, že tak učinil až v záverečnej reči na hlavnom pojednávaní.

Obžalovaný v tejto súvislosti podotkol, že svoje výpovede nemenil, i keď je pravdou, že svoju prvú výpoveď si vymyslel, pretože ho k tomu nútil obhajca, ktorý sa mal dohodnúť s vyšetrovatelkou, že v takom prípade nepôjde do väzby. V tom čase navyše vypovedal bez toho, aby či už on sám alebo jeho obhajca, videli spis. Obžalovaný odmietol, že by vplýval na A. H., resp. že by sa s ním podieľal na nejakej trestnej činnosti. To, že sa A. H. voči rozsudku neodvolal, je podľa obžalovaného výlučne jeho vec, nie je namieste, aby prokurátor z tejto okolnosti, bez dôkazov, vyvodzoval aj jeho vinu. Nesvedčí podľa obžalovaného o profesionalite prokurátora, ak protiprávne konanie O. L. spája s jeho osobou, nakoľko menovaný mal v Nitre veľa známych aj z radov polície, ktorí k nemu chodili kupovať mäso.

Záverom obžalovaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby zamietol odvolanie prokurátora a potvrdil rozsudok špecializovaného trestného súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“), po zistení, že v posudzovanej veci neprichádza do úvahy postup v zmysle § 316 Tr. por., preskúmal v rozsahu podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pred samotnou analýzou napadnutého rozhodnutia, považuje najvyšší súd za vhodné v stručnosti pripomenúť, že v predmetnej veci ako odvolací súd rozhoduje po tretí raz. Najvyšší súd svojim ostatným uznesením z 24. októbra 2018, sp. zn. 6 To 13/2016, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c), ods. 2 Tr. por. (okrem iného) zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu z 24. júna 2016, sp. zn. BB-4T/51/2013, v časti výroku o vine týkajúcej sa E. G. za skutok č. 6 rozsudku (popísaný vyššie), a v nadväznosti na to aj výrok o treste u tohto obžalovaného. Najvyšší súd podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Svoje rozhodnutie najvyšší súd v podstate odôvodnil tým, že vina obžalovaného, založená výlučne na svedeckej výpovedi H. L., nebola v konaní preukázaná bez dôvodných pochybností, pričom prvostupňový súd vo veci nevykonával všetky do úvahy prichádzajúce relevantné dôkazy. V tomto kontexte najvyšší súd nariadil špecializovanému trestnému súdu, aby vypočul O. L., ktorého účasť na inkriminovanom skutku ostala nevyjasnená, pričom z výpovede svedka H. L. vyplynulo, že predstavoval kontaktný bod medzi ním a obžalovaným.

Najvyšší súd preskúmaním predloženého spisového materiálu zistil, že prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní, zákonom predpísaným spôsobom, vykonal všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy na objasnenie skutkového stavu veci v súlade s § 2 ods. 10 Tr. por., tieto správne vyhodnotil jednotlivito a tiež v ich vzájomnej súvislosti, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por., pričom dospel k správny skutkovým a právnym záverom. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa špecializovaný trestný súd navyše zrozumiteľným spôsobom vyjadril, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o námietky prokurátora prezentované v podanom odvolaní, tieto nie sú natolko silné, aby boli relevantným podkladom pre zmenu prvostupňovým súdom prijatého rozhodnutia v tejto veci.

Najvyšší súd nezdiera právny názor prokurátora, ktorý považuje za nelogické, aby za jeden skutok, ktorého sa mali dopustiť dvaja páchatelia, bol jeden odsúdený a druhý oslobodený. Zo znenia vyššie uvedeného skutku je totiž zrejmé, že trestná zodpovednosť právoplatne odsúdeného A. H., za pokračovací prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák., nie je závislá (podmienená) trestnou zodpovednosťou obžalovaného E. G.. Protiprávne konanie odsúdeného A. H. spočívalo v tom, že ako služobný komisár, počas výkonu služby, napriek vedomosti o nesplnení podmienok pre vydanie vodičského oprávnenia konkrétnou osobou, z dôvodu nevykonania skúšky z odbornej spôsobilosti, v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, rozhodol o udelení vodičského oprávnenia pre túto osobu. V preskúvanom konaní pritom nebol vyprodukovaný taký (použiteľný) dôkaz, ktorý by preukazoval účasť obžalovaného E. G. vo forme pomoci odsúdenému A. H. na tejto jeho trestnej činnosti, ako sa toho domáhal prokurátor v podanej obžalobe. Z vyplývajúcej dôkaznej situácie predmetného skutku, vo vzťahu k obžalovanému E. G., nemožno bez rozumných pochybností prijať záver ani o naplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák.

Najvyšší súd ďalej poukazuje, že pokiaľ ide o otázku hodnotenia dôveryhodnosti svedka H. L., s touto sa riadnym spôsobom vysporiadal nielen prvostupňový súd v napadnutom rozsudku, ale aj odvolací súd vo svojom ostatnom uznesení z 24. októbra 2018, sp. zn. 6 To 13/2016. Súd oboch stupňov zhodne uviedli, že dôveryhodnosť tohto svedka oslabuje skutočnosť, že až do hlavného pojednávania zatajoval identitu svojho brata, O. L.. Na zmenu v tomto konštatovaní nemá žiaden vplyv, že tak svedok H. L. robil s úmyslom ochrániť blízku osobu pred eventuálnym trestným stíhaním. V týchto rozhodnutiach bolo navyše celkom zreteľne vyjadrené, že aspekt dôveryhodnosti svedka H. L. je oslabený aj tým, že sa vo svojej výpovedi v podstate doznal k tomu, že poskytol finančné prostriedky na zaobstaranie si vodičského oprávnenia bez splnenia zákonných podmienok, hoci v jeho prípade sa trestné stíhanie ani len nezačalo.

Zo samotnej skutočnosti, že svedok O. L. zoznámil obžalovaného E. G. so svojím bratom - svedkom H. L. a následne na hlavnom pojednávaní v zmysle § 130 ods. 2 Tr. por. využil právo odoprieť vypovedať, nemožno v žiadnom prípade vyvodzovať účasť, resp. trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného E. G. na inkriminovanom skutku. V danom ohľade by išlo o číru špekuláciu, na základe ktorej podľa odvolacieho súdu nie je možné zodpovedne prijať výrok o vine obžalovaného. Uvedené podľa odvolacieho súdu platí aj s prihliadnutím na to, že obžalovaný E. G. pôvodne tvrdil, že osobu H. L. nepozná, že ho nikdy nevidel, pričom neskôr toto svoje vyjadrenie pozmenil v tom smere, že ho stretol raz v živote na 2 či 3 sekundy, kedy mu ho predstavil svedok O. L..

Odvolací súd uzatvára, že v konaní pred špecializovaným trestným súdom nebol zabezpečený taký

súhrn dôkazov, ktoré by dovoľovali prijať jednoznačný a nepochybný záver o tom, že sa obžalobou vyššie ustálený skutok vo vzťahu k E. G. stal, a to pre dôvody, ktoré v napadnutom rozsudku podrobne uviedol prvostupňový súd. Za takýto usvedčujúci dôkaz rozhodne nemožno považovať výpoveď svedka H. L..

Najvyšší súd so zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti zamietol odvolanie prokurátora spôsobom, ako je to vyjadrené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.